

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Tomáše Langáška, soudce Filipa Dienstbiera a soudkyně Veroniky Juříčkové v právní věci žalobkyně: **L. T.**, zastoupená JUDr. Václavem Vladařem, advokátem, sídlem Borská 588/13, Plzeň, proti žalovanému: **Státní pozemkový úřad**, sídlem Husinecká 1024/11a, Praha 3, týkající se žaloby proti rozhodnutí žalovaného ze dne 28. dubna 2023, č. j. SPU 149654/ 2023, o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 9. ledna 2024 č. j. 57 A 50/2023-88,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost žalobkyně **se zamítá**.
- II. Žalobkyně **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení případu

[1] Státní pozemkový úřad, Krajský pozemkový úřad pro Plzeňský kraj, pobočka Klatovy (dále jen „státní pozemkový úřad“), vydal rozhodnutí, kterým schválil návrh komplexních pozemkových úprav v k. ú. S. na Š. (dále jen „prvoinstanční rozhodnutí“). Žalobkyně v podaném odvolání namítala, že prvoinstanční rozhodnutí nebylo doručeno do vlastních rukou jejího zmocněnce, jímž byl její manžel J. T. (dále jen „pan T.“). O odvolání žalobkyně rozhodl žalovaný v návěti uvedeným rozhodnutím, kterým odvolání zamítl jako opožděné. Žalobkyně následně rozhodnutí žalovaného napadla žalobou u Krajského soudu v Plzni (dále jen „krajský soud“), který ji jako nedůvodnou zamítl.

[2] Krajský soud předeslal, že se nemůže zabývat námitkami žalobkyně, v nichž napadá věcnou správnost prvoinstančního rozhodnutí Státního pozemkového úřadu. Vzhledem

k tomu, že odvolání proti tomuto rozhodnutí bylo žalovaným zamítnuto pro opožděnost, krajskému soudu přísluší posoudit toliko to, zda skutečně jde o opožděné odvolání a zda tedy byla žalobkyně zkrácena na svých právech neprovedením odvolacího přezkumu.

[3] Krajský soud zjistil, že prvoinstanční rozhodnutí mělo být doručováno do vlastních rukou obecnému zmocněnci žalobkyně, panu T. Z doručenky prvoinstančního rozhodnutí (dále jen „doručenka“) a potvrzení o převzetí zásilky (dále jen „potvrzení“) vyplývá, že rozhodnutí bylo panu T. doručeno dne 9. března 2023, což stvrdil svým podpisem. Odvolání předala žalobkyně k poštovní přepravě až dne 29. března 2023, tedy opožděně. Žalobkyně uváděla, že pan T. doručenku a potvrzení (dále jen „listiny“) nepodepsal. Ve skutečnosti listiny podepsala ona, neboť v této době se pan T. nenacházel na doručovací adrese. Požadovala provedení písmoznaleckého posudku, který by vyvrátil, že podpisy na listinách patří panu T.

[4] Krajský soud poukázal na rozpor mezi tvrzením žalobkyně a údaji uvedenými na listinách. Předně žalobkyně tvrdila, že prvoinstanční rozhodnutí doručovala poštovní doručovatelka, přičemž z listin vyplývá, že tak činil poštovní doručovatel R. Š. Především však žalobkyně uvedla, že listiny podepsala ona, avšak z nich plyne, že je podepsal pan T.. Krajský soud proto žalobkyni vyzval, aby svá tvrzení prokázala a označila důkazy k jejich prokázání. To však žalobkyně neučinila a nepředestřela ani jednoznačná tvrzení, kde se dne 9. března 2023 pan T. zdržoval a z jakých konkrétních důvodů nemohl listiny podepsat a zásilku převzít. Krajský soud proto jejím tvrzením nepřisvědčil. Uvedl, že je-li její verze pravdivá, pak to znamená, že musel být padělán jak údaj o osobě doručovatele, tak podpis pana T. a to současně na obou listinách, přičemž pošta neměla žádný důvod tyto listiny padělat. Žalobkyně se tedy v této věci dovolávala skutkové verze reality, která svou věrohodností nebyla s to zpochybnit správnost a pravdivost údajů na listinách. Krajský soud proto uvěřil dvěma poštovním dokladům, které jsou vzájemně souladné, a verzi žalobkyně vyvracejí.

[5] Pokud jde o žádost žalobkyně o zpracování písmoznaleckého posudku, krajský soud uvedl, že provedení tohoto důkazu je nadbytečné. Žalobkyně pravost podpisu věrohodně nevyvrátila ani v tomto směru neoznačila žádné důkazy. Dále, i kdyby podpis pana T. neodpovídal přesně jeho jiným podpisům, nevyvolalo by to samo o sobě pochybnosti o správnosti údajů doručenky. Žalobkyni navíc nic nebránilo, aby si nechala zpracovat znalecký posudek sama a ten navrhla jako důkaz. Krajský soud uzavřel, že žalobkyně účinně nezpochybnila okolnosti týkající se doručení prvoinstančního rozhodnutí tak, jak vyplynuly z listin, a je proto správný závěr žalovaného o opožděnosti podaného odvolání.

II. Kasační stížnost a průběh řízení o ní

[6] Rozsudek krajského soudu napadla žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) kasační stížností.

[7] Stěžovatelka zdůrazňuje, že dne 9. března 2023 nebyl pan T. skutečně přítomen na doručovací adrese, proto zásilku převzala sama. Na listinách se tudíž nemůže nacházet jeho pravý podpis. Z toho důvodu navrhovala provedení důkazu písmoznaleckým posudkem za účelem zjištění pravosti podpisu. Krajskému soudu vytýká, že tento důkaz neprovedl, neboť jde o jediný relevantní důkaz způsobit k prokázání stěžovatelčiných tvrzení. Dodává, že

pokračování

posudek si nemohla opatřit sama, neboť jí pošta kopii doručky neposkytla. Současné uvádí, že nenavrhovala svůj výslech a výslech pana T., neboť by mohli uvést jen to, co tvrdila v písemném sdělení soudu. Nenavrhovala ani výslech pracovníka pošty, který zásilku doručoval, neboť je zcela běžné, že poštovní doručovatelé uvádějí, že si na konkrétní věc již nepamatují.

[8] Krajskému soudu dále vytýká, že odlišně interpretoval skutkový stav, když se v bodě [36] napadeného rozsudku zabýval možným zfalšováním podpisu a neoprávněného užití jmenného razítka poštovního doručovatele. Stěžovatelka nic z výše uvedeného netvrdila. K osobě doručovatele zásilky dále dodává, že si není jistá, zda dne 9. března 2023 zásilku doručoval poštovní úředník nebo úřednice, jelikož se na jejich adrese běžně setkává celkem se čtyřmi různými poštovními doručovatelkami a doručovateli. Poukazuje též na praxi, podle níž v obci P. běžně zásilky určené do vlastních rukou přebírají rodinní příslušníci adresáta. Z výše uvedených důvodů napadá vady řízení a nepřezkoumatelnost rozsudku krajského soudu

[9] Nejvyšší správní soud zaslal kasační stížnost k vyjádření žalovanému, který se ztotožnil se závěry krajského soudu a navrhl zamítnutí kasační stížnosti.

III. Posouzení kasační stížnosti Nejvyšším správním soudem

[10] Nejvyšší správní soud kasační stížnost posoudil a dospěl k závěru, že není důvodná.

[11] Nejdříve Nejvyšší správní soud přistoupil k posouzení nepřezkoumatelnosti rozsudku krajského soudu, neboť nepřezkoumatelnost soudního rozhodnutí je vadou natolik závažnou, že znemožňuje věcný přezkum. Nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku však Nejvyšší správní soud neshledal. Krajský soud svůj rozsudek řádně odůvodnil a je z něj seznatelné, na základě jakých konkrétních úvah dospěl k vysloveným závěrům (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. července 2005 č. j. 2 Afs 24/2005-44).

[12] Podle § 19 odst. 7 věty první zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, platí, že *je-li pro řízení třeba, aby bylo doručení doloženo, musí být zajištěn písemný doklad stvrzující, že písemnost byla doručena nebo že poštovní zásilka obsahující písemnost byla dodána, včetně dne, kdy se tak stalo*. Podle odstavce 8 dále platí, že *doručovatelé jsou oprávněni zjišťovat totožnost adresáta a osob, které jsou za něj oprávněny písemnost převzít. Tyto osoby jsou povinny na výzvu doručovatele předložit průkaz totožnosti (§ 36 odst. 4). Provádí-li doručovatel úkony podle tohoto zákona, má postavení úřední osoby a povinnosti nositele poštovního tajemství podle zvláštního zákona*.

[13] Podle § 83 odst. 1 věty první správního řádu platí, že *odvolací lhůta činí 15 dnů ode dne oznámení rozhodnutí, pokud zvláštní zákon nestanoví jinak*.

[14] Podle § 92 odst. 1 věty první správního řádu *opožděné nebo nepřípustné odvolání odvolací správní orgán zamítne*.

[15] Nejvyšší správní soud ve správním spise ověřil, že na doručence prvostupňového rozhodnutí je jako příjemce zásilky uveden pan T., doručka je podepsána a datována dnem

9. března 2023. Na doručence je dále uvedeno podpisové razítko poštovního doručovatele R. Š. Totéž vyplývá z kopie potvrzení o převzetí zásilky, které pošta zaslala na vyžádání krajskému soudu. Odvolání proti tomuto rozhodnutí stěžovatelka předala k poštovní přepravě dne 29. března 2023, tedy po marném uplynutí patnáctidenní odvolací lhůty.

[16] Krajský soud správně odkázal na ustálenou judikaturu Nejvyššího správního soudu, z níž vyplývá, že poštovní doručenka není veřejnou listinou a neplatí pro ni presumpce pravdivosti. Stačí proto věrohodné popření její správnosti účastníkem, aby nastoupila důkazní povinnost a důkazní břemeno správního orgánu, který tvrdil skutečnosti, jež měly být takovou listinou prokázány. Má-li účastník řízení věrohodně zpochybnit doručení písemnosti tak, jak je dokumentováno ve správním spise doručenkou, musí sám nejprve unést břemeno tvrzení. To znamená, že musí předložit taková skutková tvrzení, která jsou způsobilá doručení a údaje na doručence zpochybnit tím, že vytvářejí věrohodnou verzi reality, podle níž údaje na doručence nemohou odpovídat skutečnosti (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 6. června 2023 č. j. 7 Azs 56/2023-43, nebo ze dne 24. října 2022 č. j. 7 Ads 316/2021-31 a tam citovaná judikatura).

[17] V žalobě stěžovatelka toliko namítala, že k převzetí zásilky došlo omylem jinou osobou, než které bylo prvoinstanční rozhodnutí adresováno do vlastních rukou, čímž se skutečný adresát k rozhodnutí dostal až po uplynutí zákonné lhůty. Protože bylo tvrzení stěžovatelky zcela nekonkrétní, vyzval krajský soud stěžovatelku, aby konkrétně tvrdila a prokázala, případně i označila důkazy k prokázání tvrzených skutečností, (i) kdy, kde, kdo a od koho převzal omylem prvoinstanční rozhodnutí, (ii) v čem spočíval omyl osoby, která prvoinstanční rozhodnutí převzala a (iii) kdo jako skutečný adresát, kdy, kde a od koho tedy převzal prvoinstanční rozhodnutí, nebo se s jeho obsahem seznámil. Na uvedenou výzvu stěžovatelka krajskému soudu sdělila, že pan T. nebyl v době doručení zásilky na doručovací adrese, a zásilku proto převzala oproti svému podpisu od poštovní úřednice sama stěžovatelka. Zásilku následně založila mezi ostatní tiskoviny, kde ji pan T. objevil až dne 26. března 2023. Z obsahu soudního spisu vyplývá, že nad rámec uvedeného vyjádření stěžovatelka žádné ze svých tvrzení neprokázala, ani neoznačila důkazy k prokázání tvrzených skutečností. V rámci ústního jednání toliko navrhla provedení písmoznaleckého posudku.

[18] Nejvyšší správní soud se zcela ztotožňuje s krajským soudem, že stěžovatelka nepředestřela konkrétní a jednoznačná tvrzení, kde se dne 9. března 2023 pan T. zdržoval a z jakých konkrétních důvodů nemohl zásilku převzít a listiny podepsat. Žádným způsobem neobjasnila, proč je na listinách podpis pana T., třebaže tvrdí, že listiny podepsala sama. Stěžovatelka nenavrhla provedení žádných důkazů výsledkem svědka, přičemž je zjevné, že právě výslech pana T. k tomu, kde se dne 9. března 2023 nacházel a jaká skutečnost mu bránila v převzetí zásilky by zcela jistě pomohla věc osvětlit. Stejně tak stěžovatelka mohla navrhnout provedení výslechu svědka pracovníka pošty, který zásilku tohoto dne doručoval, neboť ten by mohl potvrdit, zda od něj zásilku převzal pan T. nebo jiná osoba. Nelze přitom předjímat, zda si pracovník pošty toto doručení pamatuje či nikoliv. Nejvyšší správní soud souhlasí s krajským soudem, že stěžovatelka své obecné tvrzení ničím nedoložila, a nepředestřela tedy skutkovou verzi reality, která by svou věrohodností byla způsobilá zpochybnit správnost a pravdivost údajů na doručence a v potvrzení o převzetí zásilky. Za této situace se jeví logickým závěr krajského soudu, který považuje skutkovou verzi žalobkyně za nevěrohodnou.

pokračování

[19] Nejvyšší správní soud dále nesouhlasí se stěžovatelkou, že krajský soud odlišně interpretoval skutkový stav, když se zabýval možným zfalšováním podpisu a neoprávněným užitím jmenného razítka poštovního doručovatele. Tvrdila-li totiž stěžovatelka, že listiny podepsala ona, třebaže je na nich zjevně podepsán pan T., a uváděla-li dále, že jí listina byla předána poštovní úřednicí, ačkoliv je na listinách uveden jako poštovní doručovatel R. Š., pak se nabízí jako možné logické vysvětlení falsifikace podpisů, k čemuž se krajský soud vyjádřil a dospěl k závěru, že pošta neměla žádný důvod tyto listiny padělat. Úvaha krajského soudu není proto odlišnou interpretací skutkového stavu, ale naopak snahou o logické vysvětlení zjevného rozporu mezi tvrzením stěžovatelky a údaji v listinách.

[20] Vzhledem k tomu, že stěžovatelka neunesla břemeno tvrzení, nebylo povinností krajského soudu provádět důkaz znaleckým posudkem z oboru písmoznalectví. Nejvyšší správní soud se ztotožňuje s krajským soudem, že by šlo o důkaz nadbytečný, neboť posouzení toho, zda se podpis na doručence shoduje s jinými podpisy, sám o sobě nevylučuje, že účastník doručenkou podepsal, resp. písemnost převzal. Uvedený závěr vyplývá též z judikatury Nejvyššího správního soudu (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. července 2017 č. j. 5 As 242/2016-27, nebo ze dne 31. března 2010 č. j. 9 As 65/2009-61). Nelze přisvědčit ani námitce stěžovatelky, že si nemohla znalecký posudek sama opatřit, neboť jí pošta kopii doručanky neposkytla. Stěžovatelka totiž jako účastník správního řízení před Státním pozemkovým úřadem mohla nahlédnout do správního spisu a pořídit si kopii doručanky ve smyslu § 38 odst. 1 a 4 správního řádu. Stejně tak měla možnost si učinit kopii potvrzení o převzetí zásilky, které je součástí soudního spisu krajského soudu (založené na č. l. 53). Na podkladě kopií sice zřejmě nelze dospět ke stejné přesným závěrům jako v případě originálů doručenek a potvrzení, nicméně použití kopií možnost provést odborné písmoznalecké posouzení nevylučuje.

IV. Závěr a náklady řízení

[21] Nejvyšší správní soud tedy neshledal kasační stížnost důvodnou, pročez ji podle § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl. Rozhodl tak bez jednání postupem podle § 109 odst. 2 s. ř. s.

[22] O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 a 7 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Žalobkyně neměla úspěch ve věci, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Žalovaný měl ve věci plný úspěch, nevznikly mu však žádné náklady nad rámec obvyklé úřední činnosti, pročez se mu náhrada nákladů řízení nepřiznává.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 3. května 2024

JUDr. Tomáš Langášek, LL.M.
předseda senátu